

عنوان مقاله:

واکاوی تاثیر مولفه های اقلیم، فرهنگ و قدرت بر معماری و شهرسازی تاریخی رشت

محل انتشار:

هشتمین کنفرانس ملی پژوهش های کاربردی در مهندسی عمران، معماری و مدیریت شهری (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسنده:

سپیده برزگر - دکترای شهرسازی، موسسه آموزش عالی هنر شیراز، شیراز، ایران

خلاصه مقاله:

خلاصه فضا بازنمودی از همه ویژگی های جامعه است و همچون چتری، زندگی اجتماعی مردمان را در برمیگیرد. ازاین رو، بر اهمیت پرداختن بدان، در مطالعات شهری و معماری بیش ازپیش تاکید میشود. پیچیدگی، چندگونگی و حضور همجانبه فضا سبب شده تا بهجای امری تهی، به چیزی دربرگیرنده همه هستی آدمی تلقی شود. ازجمله بهترین راهکارها برای پرداختن به مسئله فضا، مطالعه تاریخ آن است تا نگاه سلیقه های و نخبه گرا در فضای مصنوع، به ریشه های اصیل فضای شهری و معماری بازگردد و الگوی برجای مانده از دوران کهن را با دقت بیشتری در نظر گیرد. این پژوهش با مطالعه اسناد تاریخی مختلفی -که به این مهم پرداخته اند- و تحلیل موضوعی آنها کوشیده است تا مهمترین مقوله های کالبدی را در معماری و شهرسازی تاریخی شهر رشت تدقیق نماید و تاثیر مولفه های اقلیم، فرهنگ و قدرت را بر آنها بیاید. یافته های پژوهش نشان داد که کالبد معماری و شهرسازی تاریخی رشت با تاثیر از ویژگی های اقلیمی منطقه، در پیکرهای اندامواره، متقارن، مرکزگرا و ساده، ساماندهی و عملکردهای معماری بر اساس اقلیم، دستپنندی و در فضاهایی چندمنظوره مکانیابی شده اند. استفاده از مصالح بوم آورد از دیگر تاثیرهایی است که اقلیم بر معماری و شهرسازی تاریخی رشت بر جای گذاشته که از نظر ظرفیت حرارتی، به تامین آسایش محیطی در فضای داخلی منجر میشوند. بافت گشوده و کم تراکم شهر نیز به این منظور کمک میکرده است. ازجمله ویژگی های مردم رشت، فرهنگ معیشتی آنان مبتنی بر حضور گسترده زنان بوده که به تقسیم کار میان زنان و مردان در بیرون از خانه منجر شده است. همین امر سبب شده تا در کالبد رشت، شاهد تفکیک کمرنگ فضا، نبود هشتی و دالانهای پیچ درپیچ و تعداد محدود اتاقها، حداقل حریمیت، و نبود فضاهای حائل باشیم. در بررسی تاثیر قدرت بر معماری و شهرسازی تاریخی رشت، مشخص شد که پراکندگی و استتار طبیعی شهر و روستاها ازجمله تدبیرهای دفاعی در برابر حمله بیگانگان و نتیجه بیثباتی سیاسی در منطقه بوده است. همچنین، از سالهای پایانی قاجار، زمامداران نخستین بناهای جدید اداری، صنعتی و علمی را با مصالح بهروز آن زمان، در شهر رشت ساختند.

کلمات کلیدی:

کلمات کلیدی: فضای شهری، معماری، رشت، اقلیم، فرهنگ، قدرت.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1395457>

